

Polska Akademia Nauk

SPRAWOZDANIE
2018

(WPROWADZENIE)

Warszawa, czerwiec 2019

Projekt graficzny okładki
Robert Dobrzyński

© Copyright
Polska Akademia Nauk

Biuro Upowszechniania i Promocji Nauki PAN
00-901 Warszawa, plac Defilad 1
tel. (22) 182-66-00
fax (22) 182-70-69
e-mail: bupn@pan.pl

ISSN 1231-5362

Na okładce: Akademia Medyczno-Chirurgiczna w Warszawie
(ob. Polska Akademia Nauk, Pałac Staszica). Drzeworyt, autor wzoru nieznany,
autor matrycy F. H. Rober. Reprodukacja ze zbiorów
Archiwum Dokumentacji Fotograficznej Instytutu Sztuki PAN.
Skanowanie reprodukcji Reprograf s.c. J. D. Dobrzyński

Druk, oprawa i przygotowanie płyt CD:
Agencja Wydawniczo-Poligraficzna GIMPO
ul. M. Grzegorzewskiej 8, 02-778 Warszawa

Nakład: 700 egz.

A. POWAŁOWSKA

W roku 2018 miało miejsce jedno z ważniejszych wydarzeń naukowych dotyczących zmian klimatu – Konferencja Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu (COP 24), która odbyła się w grudniu w Katowicach. Polska Akademia Nauk, we współpracy z CNRS oraz Papieską Akademią Nauk, zorganizowała symposium „Safeguarding Our Climate, Advancing Our Society”, a do udziału w nim zaprosiliśmy m.in. laureata Nagrody Nobla prof. Mario Molinę, prof. Nicholasa Sterna, z London School of Economics, prof. Valérie Masson-Delmotte, z Laboratorium Nauk o Klimacie i Środowisku CEA, czy prof. Hansa Joachima Schellnhubera, emerytowanego dyrektora Poczdamskiego Instytutu Badania Skutków Zmian Klimatu. Nie ma wątpliwości – klimat Ziemi ulega gwałtownym zmianom, czego główną przyczyną jest działalność człowieka.

Chcieliśmy wzmocnić głos środowiska naukowego dotyczący tych niepokojących zjawisk. Brak reakcji na ostrzeżenia płynące ze świata nauki może mieć już niedługo katastrofalny wpływ na nasze życie na Ziemi. Polecam Państwu lekturę specjalnego wydania „Academii – Magazynu PAN” (1/6/2019) w całości poświęconemu zagadnieniom związanym ze zmianami klimatu.

Polska Akademia Nauk uruchomi niebawem program stypendialny PASIFIC (Polish Academy of Sciences' Individual Fellowships: Innovation & Creativity), o budżecie blisko 12 mln EUR, dla najlepszych naukowców z całego świata na prowadzenie badań w instytutach PAN. Program współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej, a w jego ramach ufundowanych zostanie 50 dwuletnich stypendiów dla postdoców w instytutach PAN. Dofinansowanie zostało przyznane w ramach prestiżowego programu Marie Skłodowska-Curie Actions COFUND, wspierającego instytucje naukowe w działaniach promujących rozwój i doszkalanie kadr naukowych. Do MSCA-COFUND-2018-FP w 2018 r. zgłoszonych zostało 71 wniosków, dofinansowanych zostanie jedynie 16.

Nadal trwają prace nad nowym kształtem ustawy o Polskiej Akademii Nauk – bardzo zależy mi na konstruktywnej i merytorycznej dyskusji wokół jej założeń. PAN powinna we własnym gronie wypracować rozwiązania pozwalające na utrzymanie dynamicznego rozwoju, jedności i konkurencyjności Instytutów. Realizacja tego założenia jest możliwa jeśli dialog w naszym środowisku prowadzony będzie w duchu kompromisu i dobrej woli.

Zachęcam do lektury „Sprawozdania Polskiej Akademii Nauk” i zapoznania się z dokonaniem PAN w roku 2018.

Jerzy Duszyński
Prezes PAN

Warszawa, czerwiec 2019

Członkowie Akademii i Zgromadzenie Ogólne PAN

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. korporacja Polskiej Akademii Nauk liczyła 310 członków krajowych, w tym 24 kobiety oraz 184 członków zagranicznych, w tym 6 kobiet (tabela). Członkowie Akademii uczestniczyli w realizacji ustawowych zadań PAN.

Zgromadzenie Ogólne Akademii odbyło w 2018 roku trzy sesje: 136., 137. i 138. W trakcie obrad podjęto 13 uchwał i ogłoszono 1 stanowisko. Tematyka sesji obejmowała przede wszystkim zagadnienia związane z bieżącą działalnością Akademii oraz wyborami jej władz na kadencję 2019–2022.

W trakcie 137. sesji Zgromadzenie Ogólne PAN dokonało wyboru Prezesa Akademii na kolejną kadencję – został nim ponownie prof. Jerzy Duszyński. Przedstawiając tezy programu działalności Akademii na lata 2019–2022, zwrócił on uwagę na konieczność kontynuowania zadań rozpoczętych w poprzedniej kadencji m.in.: dalszych prac nad nowelizacją ustawy o PAN, tworzenia Uniwersytetu PAN czy przemysłowej struktury szkół doktorskich w obrębie Akademii.

Wiceprezesami Akademii zostali: czł. rzecz. PAN Stanisław Filipowicz (Wydział I Nauk Humanistycznych i Społecznych PAN), czł. koresp. PAN Romuald Zabielski (Wydział II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN), czł. koresp. PAN Paweł Rowiński (Wydział III Nauk Ścisłych i Nauk o Ziemi PAN), czł. rzecz. PAN Roman Słowiński (Wydział IV Nauk Technicznych PAN) oraz czł. koresp. PAN Stanisław J. Czuczwar (Wydział V Nauk Medycznych PAN). Podejmując decyzję w sprawie wyboru nowych wiceprezesów PAN, członkowie korporacji kierowali się m.in. kryterium specjalności naukowej kandydatów dla zapewnienia możliwości nadzorowania pracy wydziałów.

Podczas obrad sesji Zgromadzenia Ogólnego m.in.: dokonano wyboru uzupełniającego do składu Komisji Rewizyjnej, w związku ze śmiercią członka Komisji, prof. Wiesława M. Grudzewskiego. Wysłuchano sprawozdania z działalności Komisji do spraw Etyki w Nauce w roku 2018; Komisja wypracowała wiele istotnych zasad i stanowisk ważnych dla eliminowania nieprawidłowości w polskim życiu naukowym i akademickim. Dokonano także wyboru członków Komisji Rewizyjnej oraz Komisji do spraw Etyki w Nauce na kadencję 2019–2022. Wybrano przedstawicieli Wydziałów Akademii do Prezydium PAN na lata 2019–2022. Członkowie Zgromadzenia Ogólnego przyjęli też stanowisko w sprawie ostatniego etapu prac legislacyjnych nad projektem ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

CZŁONKOWIE PAN W 2018 R.

(stan na 31 XII 2018 r.)

Wyszczególnienie	Członkowie krajowi						Członkowie krajowi zatrudnieni					Członkowie zagraniczni	
	ogółem		rzeczywiści		korespondenci		w PAN	w szkołach wyższych	w innych instytut.	pozostali	ogółem	w tym kobiety	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety							
Ogółem	310	24	165	5	145	19	82	132	25	71	184	6	
Nauki humanistyczne i społeczne	49	7	27	4	22	3	10	25	1	13	24	1	
Nauki biologiczne i rolnicze w tym: biologia rolnictwo	71	7	37	1	34	6	28	32	11	–	46	3	
Nauki ścisłe i nauki o Ziemi w tym: matematyka fizyka/astronomia chemia nauki o Ziemi	83	2	46	–	37	2	26	30	5	22	53	1	
Nauki techniczne	70	4	35	–	35	4	14	32	2	22	35	–	
Nauki medyczne	37	4	20	–	17	4	4	13	6	14	26	1	

Na podstawie danych opublikowanych w „Sprawozdaniu 2018” (informacja statystyczna)

Podjęto także uchwały w sprawie regulaminu wyboru członków Akademii oraz w sprawie zmian statutu PAN, które dotyczyły stworzenia komitetom Akademii możliwości przyznawania nagród za działalność naukową i organizacyjną oraz zmiany trybu zgłaszania i wyboru członków Akademii Młodych Uczonych.

W trakcie 136. sesji Zgromadzenia Ogólnego odbył się panel naukowy pt. „Smog”, w którym uczestniczyli m.in. przedstawiciele Ministerstwa Ochrony Środowiska.

Prezydium PAN

W 2018 roku odbyło się 9 posiedzeń Prezydium PAN, podczas których podjęto 29 uchwał oraz przyjęto stanowisko w sprawie uwzględniania w polityce rozwoju i przepisach prawa wyników badań naukowych dotyczących potrzeb kształtowania przestrzennego rozwoju Polski.

Członkowie Prezydium zapoznali się z wynikami oceny działalności komitetów problemowych przy Prezydium PAN oraz przy Wydziale I Nauk Humanistycznych i Społecznych PAN. Wysłuchali też informacji o działalności komitetów narodowych przy Prezydium PAN. Podczas posiedzeń Prezydium omawiano m.in.: kwestie związane z tworzeniem ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i jej konsekwencjami dla działalności instytutów PAN, działalność Rady Dyrektorów Jednostek Naukowych PAN oraz przestrzeganie tzw. ustawy kominowej w instytutach PAN. Dyskutowano o kierunkach planowanej reformy Akademii. Dokonano wyboru kandydatów PAN do Komisji do spraw Etyki w Nauce oraz nowych przedstawicieli PAN do składu Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego w kadencji 2018–2021. Analizowano działalność Akademii Młodych Uczonych.

Komitety naukowe i problemowe PAN

W 2018 roku działało ogółem 91 komitetów, w tym 78 komitetów naukowych przy wydziałach PAN i 13 komitetów problemowych (9 przy Prezydium PAN oraz 4 przy wydziałach PAN). Zespoły powołane przy Prezydium PAN dokonały oceny działalności komitetów problemowych i rad przy Prezydium PAN w kadencji 2015–2018. Przewodniczący Rad Kuratorów Wydziałów PAN przeprowadzili ocenę działalności komitetów naukowych przy Wydziałach PAN w kadencji 2015–2018.

Komitety realizowały swoje działania, których celem było upowszechnianie nauki poprzez organizowanie lub współdziałanie w organizowaniu konferencji i sesji nauko-

wych oraz publikowanie prac naukowych. Prowadziły także działalność doradczą, przygotowując ekspertyzy i opinie naukowe dla podmiotów zewnętrznych.

Oddziały PAN

Oddziały Akademii działają w Gdańsku, Katowicach, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Olsztynie i w Białymstoku z siedzibą w Olsztynie, Poznaniu oraz we Wrocławiu. Oddziały pełnią funkcję integracyjną dla życia naukowego regionu m.in. w zakresie wspierania lub prowadzenia prac naukowych o istotnym znaczeniu dla kultury narodowej i gospodarki, a także dla inicjowania i prowadzenia międzynarodowej współpracy naukowej z państwami członkowskimi Unii Europejskiej oraz z innymi krajami sąsiadującymi z Polską. Oddziały organizują konferencje, sesje naukowe, dyskusje panelowe, wykłady, warsztaty, uczestniczą w imprezach popularyzujących naukę, a także wydają publikacje naukowe. Członkowie Oddziału, współpracując z gremiami samorządowymi na swoim terenie, pełnią role eksperckie i opiniotwórcze.

Akademia Młodych Uczonych (AMU)

W 2018 roku AMU skupiała 15 członków, w tym 9 kobiet. Członkowie Akademii Młodych Uczonych podejmowali w roku sprawozdawczym szereg działań w trzech najważniejszych obszarach swojej działalności: polityce naukowej, promowaniu doskonałości naukowej oraz popularyzacji nauki.

Akademia Młodych Uczonych m.in. zorganizowała debatę „Problemy instytutów i reforma PAN oczami młodych naukowców”, konferencję „Komercjalizacja badań – wyzwania dla młodych naukowców” oraz współorganizowała trzecią już edycję konferencji „Polish Scientific Networks”, której tematem była współpraca między naukowcami prowadzącymi biomedyczne badania podstawowe i klinicystami.

AMU brała udział w opiniowaniu projektów rozporządzeń MNiSW, a także współtworzyła list otwarty w sprawie wynagrodzeń pracowników naukowych instytutów PAN.

W ramach swojej działalności AMU podejmowała wiele zadań związanych z popularyzacją nauki, m.in. jej członkowie prowadzili zorganizowane przez PAN i Centrum Nauki Kopernik spotkania z noblistami, profesorami Timem Hunttem i Mario Moliną.

Wydziały i jednostki naukowe PAN

Działalnością pięciu wydziałów Akademii kierowali dziekani, przewodniczący rad kuratorów oraz zastępcy przewodniczących. Działalność korporacyjna wydziałów realizowana była, podobnie jak w latach ubiegłych, w formie sesji plenarnych, posiedzeń komisji działających przy wydziale oraz wydziałowych komitetów naukowych.

W roku sprawozdawczym, poza sprawami bieżącymi, wydziały zajmowały się opiniowaniem niektórych aktów prawnych, a także wniosków o finansowanie działalności statutowej i o środki na działalność upowszechniającą naukę oraz wniosków w sprawie zmian w statutach jednostek naukowych. Wydziały sprawowały nadzór merytoryczny nad jednostkami naukowymi i komitetami PAN: zakończono proces oceny jednostek naukowych oraz komitetów naukowych działających przy Wydziałach w kadencji 2015–2018, prowadzono postępowania konkursowe na dyrektorów jednostek naukowych PAN. Członkowie Wydziałów uczestniczyli w dyskusjach na temat ustawy reformującej system nauki, wypowiedali się na temat aktualnych wydarzeń społecznych i naukowych. Przyznano nagrody i wyróżnienia naukowe wydziałów.

W 2018 roku wydziały koordynowały działalność 68 instytutów naukowych, sprawowały nadzór nad pomocniczymi jednostkami naukowymi. Współpracowały z 2 jednostkami naukowymi spoza struktur Akademii.

W roku sprawozdawczym w konkursie PROPAN dla instytutów PAN najlepiej wspierających aktywność naukową doktorantów PAN w kraju i na świecie, organizowanym przez Krajową Radę Reprezentantów Doktorantów i Radę Samorządu Doktorantów PAN, zwyciężył Instytut Chemii Fizycznej PAN. Nagrodzono także Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni im. Jerzego Habera PAN oraz Instytut Fizyki Jądrowej im. Henryka Niewodniczańskiego PAN. Kapituła konkursowa PROPAN przyznała także wyróżnienie najlepszemu instytutowi Wydziału V Nauk Medycznych PAN, które przypadło Instytutowi Immunologii i Terapii Doświadczalnej im. Ludwika Hirszfelda PAN.

Archiwa i biblioteki PAN

W roku 2018 archiwa i biblioteki PAN: PAN Archiwum w Warszawie i Archiwum Nauki PAN i PAU w Krakowie oraz Biblioteki PAN w Gdańsku i Kórniku, a także Biblioteka Naukowa PAU i PAN w Krakowie prowadziły swoją działalność statutową. W archiwach gromadzono m.in. materiały pochodzące ze spuścizn uczonych,

a także zdjęcia i medale. Zbiory digitalizowano, mikrofilmowano i poddawano konserwacji. Prowadzono działalność dydaktyczną i wydawniczą, organizowano konferencje, wystawy oraz imprezy upowszechnieniowe tematycznie związane z działalnością własną i posiadanymi zbiorami. Między innymi Archiwum w Warszawie, we współpracy z Ministerstwem Spraw Zagranicznych w ramach programu „Polacy światu”, przygotowało wystawę „Znani nieznani. POLACY światu”, a dla uczczenia obchodów 100-lecia odzyskania niepodległości przygotowało we współpracy z Fundacją „Pomoc Polakom na Wschodzie” wystawę „Polskie drogi do niepodległości”, której wernisaż odbył się w Senacie RP. Archiwum Nauki PAN i PAU przygotowało trzy wystawy: „Seria oryginalnych grafik artystów polskich”, „Orient bliski i daleki”, „Niepodległej... 100. rocznica odzyskania niepodległości 1918–2018”, w wernisażach tych wystaw wzięło udział ponad 400 osób.

Biblioteki gromadziły, opracowywały i udostępniały swoje zbiory, w tym specjalistyczne, zgodnie z profilem działania, a także m.in. prowadziły działalność wydawniczą i naukową, realizując projekty badawcze. Biblioteki organizowały przedsięwzięcia promocyjne i popularyzatorskie. Odbywały się wystawy, wykłady, konferencje i sympozja naukowe, warsztaty konserwatorskie, a także lekcje edukacyjne. Biblioteka Gdańska była współorganizatorem sympozjum naukowego „Niemieckie i polskie druki ulotne jako media kulturowej (przeciw-)pamięci. Tekst – pamięć – region”, a także współorganizatorem wystawy i sympozjum pod wspólnym tytułem „100 × propaganda”. W wydarzeniach promujących zbiory Biblioteki Gdańskiej uczestniczyło ponad 21 tysięcy osób. Biblioteka Kórnicka kontynuowała spotkania w ramach cyklu „Czwartki literackie” oraz zorganizowała sesje naukowe poświęcone zbiorom Biblioteki Kórnickiej. Przygotowała również wystawę „Ku Niepodległej. Powstanie Wielkopolskie w zbiorach PAN Biblioteki Kórnickiej”.

Biblioteki udostępniały swoje zbiory online: Biblioteka Gdańska – w ramach Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej, a Biblioteka Kórnicka – w ramach Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej.

Nagrody i wyróżnienia

W roku 2018 Medalem PAN im. Mikołaja Kopernika za wybitne osiągnięcia naukowe został uhonorowany prof. Richard E. Pipes, amerykański historyk i specjalista w zakresie historii Rosji.

Medale Polskiej Akademii Nauk przyznawane przez Prezesa PAN za szczególne zasługi dla rozwoju nauki polskiej i światowej związane ze społeczną rolą nauki

otrzymali: dr Rita Majkowska, prof. Andrzej Markowski, dr hab. Stanisław Michnowski, prof. Andrzej Zoll oraz Instytut Agrofizyki im. Bohdana Dobrzańskiego PAN, Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni im. Jerzego Habera PAN oraz firma MT Targi Polska SA.

Nagrody Naukowe Prezesa PAN otrzymali: prof. Andrzej Dziembowski z Instytutu Biochemii i Biofizyki PAN, dr hab. Nuria Selva Fernandez, prof. Instytutu Ochrony Przyrody PAN, prof. Janusz Jurczak z Instytutu Chemii Organicznej PAN, dr hab. Emanuel Kulczycki, prof. Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, prof. Marian P. Kaźmierkowski z Politechniki Warszawskiej oraz prof. Michał Tendera ze Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach.

Członkowie PAN i pracownicy Akademii byli laureatami wielu nagród i wyróżnień naukowych, m.in. Fundacji na rzecz Nauki Polskiej tzw. Polskich Nobli, nagród przyznawanych przez rektorów wyższych uczelni oraz nagród naukowych wydziałów PAN. Zostali także wyróżnieni nagrodami Prezesa Rady Ministrów, Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, i licznymi prestiżowymi nagrodami krajowymi i zagranicznymi. Uczelnie krajowe i zagraniczne przyznały wielu uczonym związanym z Akademią najwyższe wyróżnienia honorowe – tytuły doktora *honoris causa*.

Współpraca PAN z zagranicą

Podstawowe obszary współpracy Polskiej Akademii Nauk z zagranicą to: współpraca dwustronna, udział w pracach organizacji międzynarodowych oraz działalność zagranicznych stacji naukowych PAN. Uruchomiony został również nowy program „Wizyty studyjne w PAN”, przeznaczony dla naukowców z zagranicznych ośrodków naukowych realizujących krótkie pobyty studyjne (do 6 dni) w Polskiej Akademii Nauk. Z programu skorzystało 57 naukowców z 26 krajów, którzy odwiedzili 30 instytutów PAN. Głównym celem prowadzonej współpracy dwustronnej oraz nowego programu wizyt studyjnych jest wsparcie wymiany naukowej i współpracy polskiego środowiska naukowego z partnerami z ośrodków zagranicznych.

Podstawę współpracy bilateralnej stanowiło 79 umów i porozumień. W 2018 roku podpisano nowe porozumienia o współpracy naukowej m.in. z Łotewską Akademią Nauk i Uniwersytetem Stanowym w Ohio.

Odbyło się kilka prestiżowych konferencji oraz innych imprez naukowych. Wśród nich należy wymienić obradujące w czerwcu w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego czwarte Polsko-Francuskie Forum Nauki i Innowacji z udziałem 200 naukowców. Debata, w której wziął udział Prezes PAN, prof. Jerzy Duszyński dotyczyła

wyzwań i strategii rozwoju współpracy polsko-francuskiej oraz perspektyw współpracy naukowej z europejskimi partnerami, zintensyfikowania mobilności badaczy i podniesienia poziomu doskonałości naukowej.

W grudniu 2018 r., Polska Akademia Nauk zorganizowała w Katowicach międzynarodowe sympozjum pt. „Safeguarding our Climate. Advancing our Society”, współorganizowane przez Papieską Akademię Nauk oraz Narodowe Centrum Badań Naukowych (CNRS) w ramach Szczytu Klimatycznego ONZ 2018 (COP24). Głównym celem sympozjum było zintensyfikowanie wspólnych prac na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatu. W efekcie dyskusji podczas sympozjum m.in. wypracowano wspólną deklarację – „Katowice Memorandum”.

Polska Akademia Nauk, we współpracy z Centrum Nauki Kopernik i Akademią Młodych Uczonych, zorganizowała dwa wykłady laureatów nagrody Nobla: prof. Tima Hunta oraz prof. Mario Moliny.

Zagraniczne stacje i przedstawicielstwa naukowe Akademii działały w Berlinie, Brukseli, Kijowie, Moskwie, Paryżu, Rzymie i Wiedniu, a ich praca koncentrowała się wokół głównych zadań, jakim jest rozwój dwu- i wielostronnej współpracy naukowej oraz promocja nauki polskiej. Organizowano spotkania i seminaria naukowe, panele dyskusyjne, konferencje, wystawy, warsztaty, prowadzono działalność wydawniczą oraz uczestniczono w realizacji projektów badawczych.

Doskonałość naukowa

Dla naukowca zdobycie grantu Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (ERC) to jedno z najwyższych indywidualnych osiągnięć. Biuro ds. Doskonałości Naukowej PAN, utworzone w 2016 roku, wspiera naukowców planujących aplikowanie o granty ERC w polskich jednostkach naukowych. Pomoc Biura jest bezpłatna i dostępna dla wszystkich naukowców z Polski. Biuro organizuje warsztaty przygotowujące do aplikowania o granty ERC oraz warsztaty „Wnioski ERC krok po kroku”. Udzielana jest też indywidualna pomoc naukowcom planującym aplikowanie o grant ERC, prowadzone są szkolenia dla naukowców z najbardziej zaawansowanymi projektami ERC, jak również świadczona pomoc w przygotowaniu do rozmowy kwalifikacyjnej w Brukseli i przygotowaniu umowy grantowej.

Poza działalnością informacyjno-szkoleniową, w 2018 roku zorganizowano 8 paneli próbnych dla naukowców z obszaru konkursów Starting i Consolidator, którzy przeszli do drugiego etapu i zostali zaproszeni na rozmowę kwalifikacyjną do Brukseli. Przy wsparciu BDN PAN i ekspertów ERC zaproszonych do udziału

w panelach próbnych, granty Starting zdobyło 4 naukowców – jest to najwyższa liczba grantów ERC, które trafiły w jednym roku do polskich jednostek naukowych w konkursie Starting.

Działalność upowszechniająca naukę

W 2018 roku Prezes PAN przeznaczył 5 756 000 zł na realizację zadań z zakresu działalności upowszechniającej naukę (DUN). Ostatecznie wydatkowano 5 692 029,53 zł, czyli 99% przyznanej kwoty.

Zrealizowano 387 zadań z zakresu działalności eksperckiej, wydawniczej, tworzenia i utrzymania baz danych, organizacji konferencji, warsztatów, wystaw i innych działań mających na celu upowszechnianie i promocję nauki. Opracowano 4 ekspertyzy dotyczące zagadnień aktualnych i istotnych w skali państwa i społeczeństwa. Jedną z nich, pt. „Polska Energetyka w Horyzoncie 2050. Wybrane aspekty technologiczne” przygotował Komitet Problemów Energetyki PAN. Przedstawiono w niej potencjał technologiczny w zakresie paliw kopalnianych i odnawialnych źródeł energii oraz podjęto problematykę modernizacji istniejących źródeł wytwarzania elektryczności i ciepła oraz budowy nowej struktury wytwarzania.

Zrealizowano 77 zadań z zakresu działalności wydawniczej, w tym wydano 57 tytułów czasopism oraz 19 tytułów publikacji zwartych. Zorganizowano 206 konferencji naukowych, 22 warsztaty i szkoły letnie oraz 17 wystaw, wiele z nich poświęcono zagadnieniom związanym z setną rocznicą odzyskania niepodległości. Zrealizowano również 55 zadań z zakresu szeroko rozumianej promocji i upowszechniania nauki m.in. „XXII Festiwal Nauki w Pałacu Staszica”, czy „Noc Naukowców Fusion Night 2018” w Olsztynie. W ramach upowszechniania działalności wydawniczej PAN kontynuowano prace nad platformą wydawniczą – Czytelnią Czasopism PAN. W repozytorium publikowane są wersje elektroniczne artykułów z czasopism wydawanych przez komitety, wydziały, oddziały, stacje, a także przez wybrane instytuty PAN. Finansowano także realizację zadań mających na celu tworzenie, utrzymanie i rozbudowę baz danych.

Gospodarowanie nieruchomościami PAN

Biuro Organizacyjno-Majątkowe PAN kontynuowało działania podjęte w latach ubiegłych – m.in. sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad gospodarką nierucho-

mościami będącymi w zasobach PAN, a nieprzekazanymi w zarządzanie jednostkom organizacyjnym Akademii. Do zadań Biura należy także wspieranie działalności zarządczej w odniesieniu do nieruchomości, które zostały użyczone instytutom lub oddane w zarządzanie jednostkom nieposiadającym osobowości prawnej. Celem gospodarki zasobami nieruchomości jest racjonalne ich wykorzystywanie i rozporządzanie dla uzyskiwania maksymalnych efektów. Cele gospodarki nieruchomościami publicznymi wynikają w znacznej mierze z zadań publicznych nakładanych na poszczególne podmioty publiczne gospodarujące zasobami nieruchomości.

Biuro przygotowuje dla organów Akademii informacje dotyczące wniosków o przeniesienie na rzecz instytutów praw do nieruchomości przysługujących Akademii, w tym: sprawdza kompletność wniosków, przedstawia informacje o stanie formalnoprawnym nieruchomości objętych wnioskami (na podstawie danych zgromadzonych w bazie nieruchomości) i informacje o sposobie gospodarowania tymi nieruchomościami (sprzedaż/dzierżawy/najem). Przygotowuje także projekty decyzji tzw. uwłaszczeniowych Prezesa Akademii w tym zakresie.

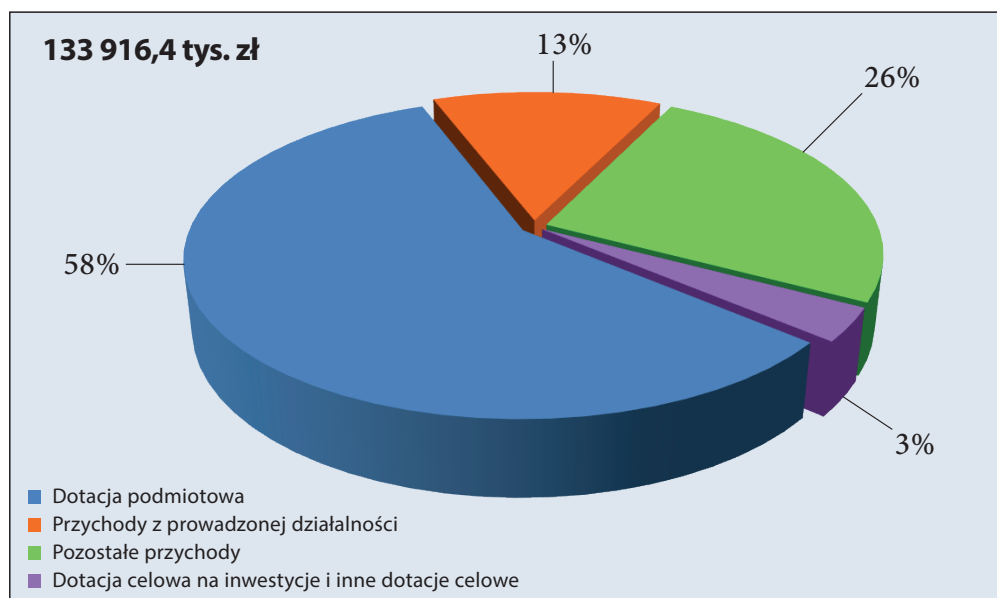
W 2018 roku dla 6 instytutów wydano 5 decyzji Prezesa PAN. W ich wyniku na rzecz instytutów przekazano 419,5639 ha gruntów.

Prowadzona i stale aktualizowana jest baza nieruchomości PAN – zarówno gruntowych, jak i budynkowych.

W 2018 roku przeprowadzono 98 przetargów na sprzedaż, dzierżawę i najem nieruchomości, z czego 54 postępowania zakończyły się wyłonieniem nabywców nieruchomości. Podpisano 29 umów dzierżawy na ok. 2100 ha oraz 11 umów najmu na pomieszczenia biurowe. Ponadto z nabywcami wyłonionymi w przetargach podpisano 11 umów przenoszących prawo do nieruchomości oraz zawarto 1 umowę warunkowej sprzedaży. Na rzecz uprawionych najemców sprzedano 107 lokali mieszkalnych, łączny przychód z tego tytułu wyniósł ok. 29 500 000 zł.

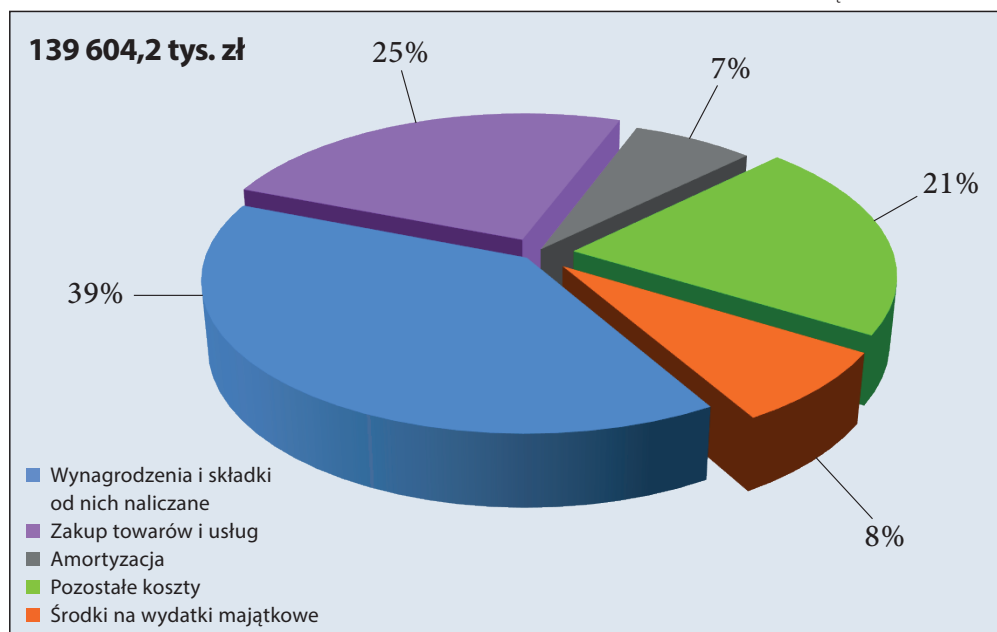
Biuro nadzorowało procesy inwestycyjne oraz remonty odtworzeniowe prowadzone w nieruchomościach Akademii, a finansowane ze środków budżetowych, na łączną kwotę 3 463 000,00 tys. zł. Budowlane prace inwestycyjne dotyczyły obiektów zabytkowych użytkowanych przez: PAN Bibliotekę Kórnicką – koszt inwestycji wyniósł 1 280 000 zł oraz PAN Zakład Działalności Pomocniczej w Warszawie – koszt inwestycji wyniósł 2 183 000 tys. zł.

WYKRES 1 STRUKTURA ŹRÓDEŁ PRZYCHODÓW PAN W 2018 R.

Źródło danych: Wykonanie planu finansowego Polskiej Akademii Nauk za rok 2018 (wersja wstępna)

WYKRES 2 STRUKTURA KOSZTÓW W UKŁADZIE RODZAJOWYM ORAZ WYDATKI MAJĄTKOWE W 2018 R.

Źródło danych: Wykonanie planu finansowego Polskiej Akademii Nauk za rok 2018 (wersja wstępna)